

KURATORIUM OŚWIATY W LUBLINIE

ul. 3 Maja 6, 20-950 Lublin, skrytka pocztowa 146,
Centrala: 81-53-85-200, Sekretariat: 81-53-85-222.
www.kuratorium.lublin.pl e-mail: kuratorium@kuratorium.lublin.pl
e-puap: /kolublin/skrytka AE:PL-25644-86287-UWACC-14

Znak sprawy: WES.5533.4.2024.AT

Numer upoważnienia: WES.5533.4.2024.AT

Data wydania upoważnienia: 23.01.2024 r.

Nr kontroli w rejestrze szkoły: 72

Podmiot wnioskujący o kontrolę: Lubelski Kurator Oświaty

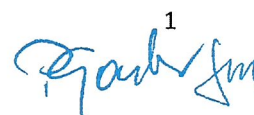
Data i forma powiadomienia o kontroli: 23.01.2024 r. - telefonicznie

PROTOKÓŁ KONTROLI DORAŻNEJ

1. **Nazwa i adres szkoły:** Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janiny Doroszewskiej w Krasnymstawie; ul. PCK 2; 22-300 Krasnystaw
2. **Imię i nazwisko dyrektora szkoły:** Piotr Zbigniew Gontarz
3. **Termin rozpoczęcia kontroli:** 26.01.2024 r.
4. **Termin zakończenia kontroli:** 30.01.2024 r.
5. **Imię i nazwisko kontrolującego:** Anna Tusińska.
6. **Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny:** Lubelski Kurator Oświaty, Kuratorium Oświaty w Lublinie; ul. 3 Maja 6; 20-950 Lublin
7. **Tematyka kontroli:** realizacja przez dyrektora placówki zadań, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 1, 6, 7, 8, 10 i 11 oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 sierpnia 2022 r. w sprawie oceny nauczycieli (Dz. U. z 2022 r. poz.1822), w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024.
8. **Podstawa prawna:**
 - 1) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900 z późn. zm.),
 - 2) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2024 r., poz. 15).

9. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnione nieprawidłowości:

Kontrola doraźna w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Krasnymstawie w zakresie wskazanym w pkt 7 niniejszego protokołu została przeprowadzona w związku z wnioskiem pana Piotra Zbigniewa Gontarza o dokonanie oceny pracy. W trakcie czynności kontrolnych przeprowadzono rozmowę z Panem dyrektorem, z Panią Lidią Jurkiewicz – wicedyrektorem SOSW w Krasnymstawie, z Panią Karoliną Micewicz - kierownikiem do spraw opiekuńczo-wychowawczych, dokonano analizy przedłożonej dokumentacji prowadzonej w placówce, w tym: dzienników zajęć prowadzonych elektronicznie, planów nadzoru pedagogicznego i sprawozdań z realizacji tych planów, protokołów zebrań rady pedagogicznej dokumentacji indywidualnej wybranych uczniów. Przeprowadzono obserwację SOSW w Krasnymstawie oraz obserwację zajęć prowadzonych przez Pana dyrektora.

1

i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r., poz. 1604). Mimo stanowiska LKO zajęcia w wymienionym wyżej terminie zostały zorganizowane w formie zdalnej.

Organizacja kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Krasnymstawie opiera się na realizacji programów nauczania. W placówce istnieje procedura dopuszczania do użytku programów nauczania zawierająca kryteria, których spełnienie wymagane jest dla programu przedstawianego do wydania opinii na jego temat przez radę pedagogiczną. Opinię na temat programu, który jest planowany do włączenia do szkolnego zestawu programów wydaje także zespół przedmiotowy nauczycieli.

Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy w Krasnymstawie prowadzi działania wychowawcze i profilaktyczne obejmujące uczniów, rodziców i nauczycieli. W placówce realizuje się 4 programy wychowawczo- profilaktyczne: Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej Nr 2 Specjalnej dla uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu 14.09.2023 r.; Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej Nr 2 Specjalnej dla uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu 14.09.2023 r. oraz Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Przysposabiającej do Pracy Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Krasnymstawie - został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu 14.09.2023 r. oraz Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły Branżowej I Stopnia Specjalnej nr 3 został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu 14.09.2023 r.

Brak jest programu wychowawczo-profilaktycznego dla placówki, co jest niezgodne z art. 26 ust. 1 ustawy z 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe stanowiącym, iż „szkoły i placówki o których mowa, w art. 2 pkt 3 – 5, 7 i 8, realizują program wychowawczo–profilaktyczny obejmujący treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców”. Błędy występują w zapisach programów. W programach dla szkoły branżowej oraz dla szkoły przysposabiającej do pracy w części określającej podstawę ich opracowania zawarty jest zapis „Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły Podstawowej Nr 3 Specjalnej powstał w oparciu o:”, wskazujący iż program dotyczy szkoły podstawowej.

2. Sprawowanie nadzoru pedagogicznego w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Krasnymstawie.

Pan dyrektor Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Krasnymstawie sprawuje nadzór pedagogiczny.

Przedstawił w terminie do dnia 31 sierpnia na zebraniu rady pedagogicznej sprawozdania, w szczególności wnioski i rekomendacje wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego w danym roku szkolnym. Wskazują na to protokoły zebrania rady pedagogicznej z dnia 30.06.2022 r., 28.06. 2023 r.

Rada pedagogiczna zgodnie z art. 70 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo oświatowe podjęła uchwałę w sprawie ustalenia sposobu wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego (rekomendacji i wniosków), w celu doskonalenia pracy placówki. Jest to Uchwała nr 21/2021-2022 z dnia 30.06.2022 r. Rady Pedagogicznej SOSW w Krasnymstawie oraz Uchwała nr 52/2022-2023 z dnia 28.06.2023r. w sprawie ustalenia sposobu wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego odpowiednio w roku szkolnym 2022/2023 i w roku szkolnym 2023/2024.

Pan dyrektor opracował plan nadzoru pedagogicznego, który przedstawił radzie pedagogicznej zgodnie z § 23 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego. Potwierdzają to zapisy w protokole zebrania Rady Pedagogicznej SOSW w Krasnymstawie - z dnia 14.09.2022 r. i z dnia 14.09.2023r.

Plan nadzoru pedagogicznego uwzględnia wnioski z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w placówce w poprzednim roku szkolnym. Przykładem jest wniosek z roku szkolnego 2021/2022 dotyczący opracowywania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych w zgodności z przepisami prawa znajdujący odzwierciedlanie w planie kontroli przebiegu procesów kształcenia

i wychowania w szkole w roku szkolnym 2022/2023 oraz w zakresie kontroli efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i innej działalności statutowej Ośrodka (punkt 4-realizacja wniosków z nadzoru pedagogicznego zgodnie z uchwalonym sposobem ich wykorzystania).

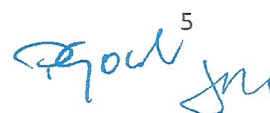
Większość wniosków z nadzoru pedagogicznego spełnia kryterium użyteczności. Przykładem jest wniosek z roku szkolnego 2021/2022, dotyczący zaplanowania i podjęcia działań edukacyjnych mających na celu integrację uczniów ze środowiskiem rówieśniczym, w tym z uczniami pełnosprawnymi, rozwijanie ich zainteresowania oraz przygotowanie do samodzielności w życiu dorosłym i funkcjonowania na rynku pracy został uwzględniony w planie pracy Specjalnego Ośrodka, zgodnie ze sposobem wskazanym przez radę pedagogiczną. Z dokumentacji wynika, że w następnym roku szkolnym zorganizowano 57 form zajęć realizowanych poza terenem szkoły oraz dłuższe wycieczki. Nawiązana została współpraca ze szkołami podstawowymi w mieście, w ramach której współorganizowano Dzień Dziecka, Przegląd Kolęd i Jasełek (SP nr 3 w Krasnymstawie). We współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi zorganizowano „wycieczki zawodoznawcze” (ZS nr 2 w Krasnymstawie), warsztaty integracyjne z okazji Światowego Dnia Świadomości Autyzmu (II LO w Krasnymstawie). Zrealizowano projekt „Wzmocnienie kompetencji społecznych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim” (Centrum Integracji Społecznej w Krasnymstawie).

Plany nadzoru pedagogicznego uwzględniają podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa, o których mowa w art. 60 ust. 3 pkt 1 ustawy Prawo oświatowe, co jest zgodne z § 23 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego. Działania podejmowane w tym zakresie są adekwatnie do specyfiki placówki. Na rok szkolny 2022/2023 zaplanowano m.in. kontrolę organizacji zajęć wychowania do życia w rodzinie oraz dokumentowania zadań pedagoga i psychologa w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz kontrolę efektywności udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (kierunek- wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży). Na rok szkolny 2023/2024 zaplanowano kontrolę przestrzegania przepisów prawa dotyczących uchwalania, wdrażania i realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego (kierunek-wspomaganie wychowawczej roli rodziny), zaplanowanie badań kompetencji cyfrowych uczniów w kontekście bezpiecznego poruszania się w sieci oraz szkolenia dla nauczycieli dotyczące rozwijania umiejętności cyfrowych (kierunek-wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli). Szczególne odzwierciedlenie realizacji kierunków polityki oświatowej państwa znajduje się w planie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

W planach nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2022/2023 oraz na rok szkolny 2023/2024 w części dotyczącej kontroli określono tematykę, termin, formę kontroli, dokumenty i/lub osoby kontrolujące.

W roku szkolnym 2022/2023 zaplanowano kontrolę przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej statutowej działalności szkoły, tj. kontrolę bezpieczeństwa w zakresie zapewnienia opieki uczniom w czasie przerw międzylekcyjnych, w czasie zajęć wychowania fizycznego, przygotowania uczniów do bezpiecznego zachowania w sytuacji zagrożeń, przestrzegania zasad sanitarnych, regulaminów i procedur obowiązujących w placówce, poprawności prowadzenia dokumentacji pedagogicznej przez wychowawcę klasy, przez psychologa i pedagoga, przestrzegania praw ucznia, i stosowanie zasad oceniania zachowania, przestrzegania zasad organizacji zajęć-punktualność rozpoczęcia i zakończenia, a ponadto rejestrowanie wyjść grup uczniów poza teren szkoły.

W roku szkolnym 2023/2024 kontynuowano kontrolę bezpieczeństwa w aspekcie oceny stanu przygotowania szkoły do prowadzenia działalności, pracy zespołu ds. bezpieczeństwa, zapewnienia bezpieczeństwa uczniom w czasie przerw międzylekcyjnych, przestrzegania procedur i regulaminów, zaplanowano kontynuację kontroli prowadzenia dokumentacji pedagogicznej przez wychowawcę klasy, nauczycieli rewalidacji i wychowawców świetlicy, dokumentacji wycieczek, zgodność oceniania, w tym zachowania uczniów z przepisami prawa, przestrzegania praw ucznia,, a ponadto przestrzeganie przepisów prawa w zakresie uchwalania, wdrażania i realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego.

5

Pan dyrektor zaplanował kontrolę przebiegu procesów kształcenia i wychowania w placówce. W roku szkolnym 2022/2023 oraz w roku szkolnym 2023/2024 uwzględniono kontrolę organizacji wsparcia rozwoju uczniów (dokumentowanie procesu) oraz wsparcia udzielanego rodzicom, realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego i działań edukacyjnych z zakresu kultury fizycznej.

Kontrola efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i innej statutowej placówki uwzględniona w planie nadzoru w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 dotyczyła osiągnięć edukacyjnych uczniów w kontekście uzyskiwanych ocen, a także poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z wybranych przedmiotów (badania diagnostyczne), uczęszczania uczniów na zajęcia (frekwencja), wyników egzaminu ósmoklasisty i egzaminu zawodowego. W roku szkolnym 2022/2023 kontrolą objęto także efektywność pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Ponadto w planie na rok 2022/2023 i 2023/2024 kontrolą objęto wykorzystywanie wniosków z nadzoru pedagogicznego.

W planie nadzoru pedagogicznego dyrektora Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Krasnymstawie na rok szkolny 2022/2023 i 2023/2024, zgodnie z § 23 ust. 3 pkt 3 i 4 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego, uwzględniono także zakres wspomagania nauczycieli w realizacji ich zadań, w tym organizowanie szkoleń i porad oraz plan obserwacji zajęć dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych i innych zajęć prowadzonych w ramach statutowej działalności placówki.

Pan dyrektor we współpracy z nauczycielami zajmującymi stanowiska kierownicze, realizuje plan nadzoru pedagogicznego, a sprawozdanie z jego realizacji przedstawia radzie pedagogicznej.

Przedstawione informacje na temat kontroli przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej statutowej działalności placówki w obszarze zapewniania bezpieczeństwa uczniom/wychowankom w roku szkolnym 2022/2023 wskazują, że uczniowie mają zapewnioną opiekę w czasie przerw międzylekcyjnych. Nauczyciele aktywnie pełnią dyżury, rozpoczynając je i kończąc punktualnie, reagują w sytuacjach trudnych, rozwiązują konflikty, nie pozostawiają uczniów bez opieki, stosują się do regulaminu dyżurów. Uczniowie mają zapewnione bezpieczeństwo w czasie zajęć na sali gimnastycznej, na siłowni, i na boisku szkolnym. Przestrzega się procedur bezpieczeństwa, jednakże do dokumentowania zdarzeń sformułowane zostały uwagi. Kontrola procedury postępowania w wypadku wystąpienia zachowań agresywnych wskazała na odpowiednią bezpośrednią reakcję nauczyciela, powiadomienie odpowiednich osób (pielęgniarka, rodzice), udzielenie przez psychologa wsparcia terapeutycznego uczestnikowi i świadkom zdarzenia. W sposób mało precyzyjny sporządzono dokumentację zdarzenia, w której podano nieuporządkowane fakty, nieprecyzyjne informacje, potoczne określenia a czasem pominięto istotne fakty. Kontrola przestrzegania procedury postępowania w sytuacji wystąpienia wypadku wskazała, że nie zawsze dane zdarzenie jest dokumentowane w dzienniku zajęć/lekcyjnym. Kontrola przebiegu próbnej ewakuacji wykazała, iż postępowanie przebiegało zgodnie z zasadami, nie odnotowano uwag pokontrolnych. Wyniki kontroli były podstawą do sformułowania rekomendacji-opracowania załącznika zawierającego wskaźniki do notatki dokumentującej wystąpienie agresywnego zachowania ucznia i dołączenie go do procedury postępowania na wypadek wystąpienia zachowań agresywnych. Wskazane zostały osoby, którym przydzielono zadanie oraz termin jego wykonania (28.02.2023r.). Wskazano osoby, które mają obowiązek dokonywać wpisu w dziennikach zajęć w przypadku wypadku ucznia-zgodnie z obowiązującą procedurą wpisuje dokonuje nauczyciel prowadzący zajęcia lub nauczyciel reagujący na zdarzenie, przekazując notatkę pedagogowi. Rekomendacje zostały zrealizowane. Powyższe informacje świadczą o wpływie nadzoru pedagogicznego na podniesienie jakości pracy placówki. Zwrócić należy uwagę na nieprecyzyjność niektórych zapisów dokumentacji potwierdzającej realizację nadzoru pedagogicznego. W sprawozdaniach najczęściej przedstawiane są wnioski z kontroli. Nie we wszystkich przypadkach podawane są podstawy wyprowadzonego wniosku, czego przykładem jest zapis iż skontrolowano przestrzeganie praw ucznia na podstawie wywiadu z psychologiem; opierając się na tej wypowiedzi sformułowano wniosek, iż respektowane są prawa ucznia do wyrażania swojej opinii, do informacji oraz prawa dziecka niepełnosprawnego (wyniki nadzoru w roku szkolnym 2022/2023).

W roku szkolnym 2022/2023 oraz w roku szkolnym 2023/2024 w zakresie kontroli przebiegu procesów kształcenia i wychowania w placówce kontrolowano m.in. organizację wsparcia rozwoju uczniów

w zakresie prawidłowości dokumentowania procesu. W tym celu opracowano arkusze diagnostyczne. W roku szkolnym 2022/2023 wykorzystano arkusz kontroli badający sposób sformułowania wymagań edukacyjnych arkusz kontroli realizacji zajęć rewalidacyjnych przeprowadzenia diagnozy i ewaluacji w odniesieniu do danego ucznia, arkusz kontroli indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego oraz wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania ucznia w zakresie spełniania wymagań formalnych określonych w przepisach prawa. Badano udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Wyniki kontroli przedstawione zostały w sprawozdaniu z nadzoru pedagogicznego na koniec roku szkolnego 2022/2023. Wskazują one, iż wielospecjalistyczne oceny funkcjonowania ucznia są opracowane zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz w rozporządzeniu w sprawie zasad udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Prawidłowo, pod względem zgodności z przepisami, opracowywane są indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne. Analiza zapisów sprawozdania przedstawionego przez osoby sprawujące w placówce nadzór pedagogiczny wskazuje stosowanie terminologii innej niż wynikającej z przepisów prawa. Rewalidacja i określony rodzaj terapii stosowane są w sprawozdaniu zamiennie, bez rozróżnienia zajęć wynikających z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz z rewalidacji (np. jednocześnie używanie terminu rewalidacja i terapia pedagogiczna, rewalidacja i zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne). Na konieczność zmiany w tym zakresie wskazują np. zapisy rozporządzenia w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w którym wskazuje się, że orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego określa m.in. zalecane cele rozwojowe i terapeutyczne do realizacji podczas zajęć ... oraz w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej ... uczniowiprzez ...szkołę, ośrodek wraz ze wskazaniem zalecanych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a w przypadku dzieci i uczniów niepełnosprawnych - również zalecanych rodzajów zajęć rewalidacyjnych (§ 13 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 2061) w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży niepełnosprawnych.

W roku szkolnym 2022/2023 w ramach kontroli efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i innej działalności statutowej placówki zbadano osiągnięcia edukacyjne w klasie III szkoły podstawowej, poziom wiadomości i umiejętności klasy IV, oraz przeprowadzono badanie poziomu kompetencji zawodowych uczniów klasy I szkoły branżowej I stopnia. W sprawozdaniu dyrektora z nadzoru pedagogicznego przedstawiono wnioski. Wskazują one, iż uczniowie klasy III najlepiej opanowali wiadomości i umiejętności z zakresu edukacji społeczno-przyrodniczej, a najniższe wyniki uzyskali z edukacji polonistycznej. Uczniowie klasy IV z języka polskiego, języka angielskiego i z matematyki opanowali wymagania edukacyjne na niskim poziomie. Uczniowie klasy I szkoły branżowej potrafili wykonać zadania, o różnym poziomie trudności, jednakże dla żadnego ucznia zadania nie okazały się bardzo łatwe. W SOSW w Krasnymstawie corocznie przeprowadza się analizę wyników egzaminów zewnętrznych. Sformułowane wnioski służą nauczycielom do doskonalenia własnej pracy.

Pan dyrektor we współpracy z nauczycielami zajmującymi stanowiska kierownicze zgodnie z planem nadzoru pedagogicznego przeprowadza obserwację prowadzonych przez nauczycieli zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz innych zajęć statutowych, np. zajęć dodatkowych, imprez, wycieczek szkolnych, zebrań z rodzicami.

W roku szkolnym 2022/2023, jak zapisano w przedłożonej dokumentacji, przeprowadzona została obserwacja zajęć edukacyjnych w zakresie: kształcenia umiejętności podstawowych i przekrojowych, w kontekście programu *Laboratoria Przyszłości*; kształtowania postaw humanistycznych w kontekście przyswajania wartości, prawdy dobra i piękna; integrowania i przyswajania wiedzy przedmiotowej do nabywania kompetencji zawodowych; indywidualizacji pracy z uczniem, kształtowanie umiejętności pracy zespołowej, udzielania uczniom wsparcia edukacyjnego i terapeutycznego, włączenia zagadnień doradztwa zawodowego do treści przedmiotowych, stosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnej w czasie zajęć i wykorzystywanie jej przez uczniów.

Wyniki obserwacji przeprowadzonych w placówce zostają zawarte w sprawozdaniu z nadzoru pedagogicznego. Wnioski z obserwacji nie zawsze są zbieżne z przedstawionym planem nadzoru pedagogicznego i powtarzają się w kolejnych latach szkolnych. Przykładem są zapisy wniosków: lekcje i zajęcia prowadzone były z wykorzystaniem metod poglądowych, praktycznych, ćwiczeniowych, w mniejszym stopniu z wykorzystaniem metod aktywizujących, temat lekcji przedstawiany był nie w kontekście problemu do rozwiązania lecz w sposób odtwórczy; w zadowalającym stopniu zostały osiągnięte różne zakresy celów odnoszące się do poziomu wiedzy, umiejętności i zachowania uczniów; nauczyciele posiadają kompetencje społeczne, które powodują skuteczne komunikowanie się z uczniami, dostrzegają ich problemy rozwojowe i indywidualizują proces dydaktyczny i wychowawczy (wnioski z nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2021/2022 oraz w 2022/2023). Dodatkowo w roku szkolnym 2022/2023 przedstawiono wnioski: zaobserwowano, sytuacje dydaktyczne, w których uczniowie wykorzystują wiedzę przedmiotową, aktywnie uczestniczą w działaniu wg instrukcji nauczyciela w stałych warunkach zadaniowych, w celu realizacji celów praktycznych na zajęciach kulinarnych tworzyć sytuacje dydaktyczne, w których uczeń uczestniczy w zmiennych warunkach zadaniowych. W oparciu o wnioski sformułowano rekomendacje: Wdrażać metody aktywizujące, minimalizując metody podające, aranżować sytuacje dydaktyczne w odniesieniu do umiejętności przyszłości podstawowych i przekrojowych wynikających ze *Zintegrowanej strategii umiejętności 20230* - polityki na rzecz rozwijania umiejętności zgodnie z ideą uczenia się przez całe życie; formułować temat lekcji w sposób zawierający element wiedzy oraz kształconych umiejętności; realizacji celów praktycznych na zajęciach kulinarnych tworzyć sytuacje dydaktyczne, w których uczeń uczestniczy w zmiennych warunkach zadaniowych.

W roku szkolnym 2022/2023 obserwowano 15 lekcji i innych zajęć.

Jak wynika z zapisów zawartych w planie i w sprawozdaniu przekaz sprawujących nadzór pedagogiczny związany z prowadzeniem lekcji i zajęć jest skomplikowany, nie zawsze jasny i precyzyjny. Taki sposób przedstawiania nauczycielom nadzoru pedagogicznego może być dla nich mało czytelny i nie przekładać się na podniesienie jakości procesu edukacyjnego (przykładem jest zapis „skontrolowano dokumentację przebiegu nauczania 145 uczniów w systemie klasowo-lekcyjnym”-sprawozdanie z roku szkolnego 2022/2023).

Wspomaganie pracy nauczycieli realizowane było w różnych formach, po uprzednim zdiagnozowaniu potrzeb i obejmowało: organizowanie szkoleń, porad, kierowanie nauczycieli na zewnętrzne formy doskonalenia, prowadzenie zajęć otwartych i in.

Podstawą organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli są corocznie określone potrzeby opracowywane przez zespół do spraw WDN, w tym wnioski nauczycieli o dofinansowanie kosztów deklarowanych form doskonalenia, kierunki polityki oświatowej państwa oraz wymagań państwa wobec szkół i placówek. Roczny plan doskonalenia obejmuje szkolenia rady pedagogicznej, pracę zespołów samokształceniowych oraz szkolenia zespołów nauczycielskich. Roczne plany doskonalenia zawodowego są realizowane. W roku szkolnym 2022/2023 zorganizowano 5 szkoleń dla rady pedagogicznej: na temat opracowywania wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania ucznia i indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego, będące realizacją wniosku z nadzoru pedagogicznego z roku szkolnego 2021/2022 (październik 2022 r.) oraz szkolenia będące realizacją 1, 2, 7 i 8 kierunku polityki oświatowej państwa, to jest na temat sytuacji kryzysowych, wsparcia wychowawczego w sytuacjach lękowych, izolacji i zagrożenia równowagi psychicznej (I semestr roku szkolnego 2022/2023), szkolenie „Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości” (październik 2022r.), „Rola wartości w wychowaniu i nauczaniu. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia dojrzałości ludzkiej poprzez kształtowanie postaw (marzec 2023 r.) oraz szkolenie „Metody efektywnej nauki. Interaktywne formy pracy (maj 2023 r.).

W SOSW w Krasnymstawie powołano 5 zespołów samokształceniowych: nauczycieli klas I-III, nauczycieli klas IV-VIII, nauczycieli szkoły branżowej i przysposabiającej do pracy, nauczycieli terapeutów oraz wychowawców „internatu” i świetlicy. Nauczyciele każdego z zespołów, adekwatnie do potrzeb, uczestniczyli w szkoleniach prowadzonych przez specjalistów z ośrodków doskonalenia zawodowego nauczycieli. Zespół terapeutów uczestniczył w szkoleniu poświęconym obsłudze i wykorzystaniu drukarki 3D (I semestr 2022/2023), metodzie Orffa (II semestr 2022/2023), nauczyciele klas I-III poznawali techniki relaksacyjne (II semestr 2022/2023). Nauczyciele uczący w szkole

branżowej i przysposabiającej do pracy uczestniczyli w szkoleniu poświęconym doskonaleniu systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami i wdrażaniu Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (II semestr 2022/2023), wychowawcy brali udział w treningu prowadzenia rozmów z dziećmi i młodzieżą w kryzysie psychicznym (II semestr 2022/2023), nauczyciele klas IV-VII w dwuczęściowym szkoleniu dotyczącym profilaktyki zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży (I semestr 2022/2023) oraz w szkoleniu poświęconym realizacji 3 kierunku polityki oświatowej państwa (II semestr 2022/2023).

Doskonalenie zawodowe objęło także poszczególnych nauczycieli. W roku szkolnym 2021/2022 wzięli oni udział w 135 szkoleniach. W roku szkolnym 2022/2023 uczestniczyli w 99 różnych formach, w tym w 37 szkoleniach poświęconych pracy rewalidacyjnej i terapeutycznej, które stanowiły realizację wniosku nr 3 Uchwały nr 19/2022-2023 Rady Pedagogicznej SOSW w Krasnymstawie w sprawie sposobu wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego brzmiącego: „Zaktywizować nauczycieli, w tym głównie rewalidacji do uczestnictwa w szkoleniach z zakresu stosowania różnorodnych metod terapeutycznych.....”. Ze sprawozdania wynika, że zwiększyła się liczba (z 16 do 21) nauczycieli, którzy zdobyli kompetencje w tym zakresie.

W ramach doskonalenia zawodowego nauczyciele podnoszą swoje kwalifikacje. W roku szkolnym 2023/2024 uwzględniono realizację studiów podyplomowych w zakresie: neurologopedii, gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej, wychowania fizycznego, oligofrenopedagogiki, wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, historii i teraźniejszości. Zaplanowano udział 5 nauczycieli w kursach kwalifikacyjnych w zakresie metod terapeutycznych. Pan dyrektor wspiera nauczycieli w doskonaleniu poprzez dofinansowanie szkoleń i studiów podyplomowych. Rada pedagogiczna realizuje swoje kompetencje określone w art. 70 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo oświatowe podejmując uchwały, np. Uchwałę 5/2023-2024 w sprawie ustalenia organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli w roku szkolnym 2023/2024. Dyrektor ocenił wpływ szkoleń podejmowanych przez nauczycieli wskazując wzbogacenie ich warsztatu pracy o umiejętności wychowawcze i psychologiczne wpływające na budowanie relacji z uczniami i rodzicami, radzenie sobie z ich problemami wychowawczymi, co przełożyło się na jakość pracy placówki.

Pan dyrektor przedstawia radzie pedagogicznej, dwa razy w roku szkolnym wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru oraz informacje o działalności placówki zgodnie z art. 69 ust. 7 ustawy Prawo oświatowe. W roku szkolnym 2021/2022 informacje i wnioski przedstawiono na zebraniu rady pedagogicznej w dniu 7.02.2022 r. i 30.06.2022 r., w roku szkolnym 2022/2023 w dniu 3.02. 2023 r. 28.06.2023 r. W Ośrodku zatrudniono 70 nauczycieli: 8 nauczycieli początkujących, 12 mianowanych i 50 dyplomowanych. Pan dyrektor ocenia pracę nauczycieli. W latach 2020-2022 ocenił pracę 13 nauczycieli i dorobek zawodowy 5 nauczycieli.

3. Wdrażanie działań zapewniających podnoszenie jakości pracy placówki.

Pan dyrektor inspirował nauczycieli do podejmowania działalności innowacyjnej w pracy dydaktycznej, wychowawczej i rewalidacyjnej. Innowacja „Pędzłem, piórem, aparatem fotograficznym... – odkrywamy dzieła wybitnych malarzy i tworzymy własną galerię” realizowana była w latach 2019-2023r. Objęto nią uczestników Koła Przyjaciół Literatury Dziecięcej i Młodzieżowej oraz Koła Fotograficznego, którzy rozwijali swoje zainteresowania artystyczne związane z malarstwem, fotografią i literaturą. Uczniowie poznawali dzieła 12 słynnych malarzy (m.in. obrazy „Dziewczyna z perłą”, „Babie lato”, „Portret Adama Mickiewicza na Judahu skale”, „Żydówka z pomarańczami” i in), analizowali je i interpretowali, a następnie wcielali w postacię prezentowane na poszczególnych obrazach i dokonywali próby odtworzenia zaprezentowanego dzieła poprzez przekaz fotograficzny. Dzięki innowacji uczniowie obcowali ze sztuką, poznawali malarstwo, poznali podstawowe zasady fotografii. Innowacja przyniosła także efekty rewalidacyjne, wpłynęła na osiągnięcie sukcesu poszczególnych uczestników i poprawiła funkcjonowanie w środowisku lokalnym. Obrazy powstałe w trakcie przedsięwzięcia stanowiły ekspozycję muzeum w Krasnymstawie, a obecnie wystawiane są na terenie placówki.

Dla wychowanków grup wychowawczych realizowano rozwiązania pod nazwą "Eko-artystyczne inspiracje" oraz „Juniorki gotują”, dzięki którym osiągnięto rezultaty rewalidacyjne: poprawę procesów poznawczych, nabycie umiejętności społecznych, zintegrowanie osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym, i in.

W szkołach wchodzących w skład SOSW w Krasnymstawie przeprowadzana jest corocznie analiza wyników egzaminów zewnętrznych oraz badań diagnozujących poziom wiadomości i umiejętności uczniów. Zadanie to realizowane jest przez czteroosobowy zespół nauczycieli, a wyniki jego pracy przekazywane są na zebraniu rady pedagogicznej. Przykładem jest przedstawienie na zebraniu rady pedagogicznej w dniu 28 sierpnia 2022 r. informacji o uzyskanych wynikach egzaminu ósmoklasisty (4 zdających) z poszczególnych części egzaminu oraz wnioski do pracy dydaktycznej, mające na celu podniesienie poziomu wiadomości i umiejętności uczniów w przyszłości.

Pan dyrektor zwraca szczególną uwagę na poprawę wyposażenia SOSW w Krasnymstawie, dzięki któremu podstawa programowa realizowana jest w sposób coraz bardziej przystępny, a proces usprawniania uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności jest atrakcyjny. Udział w programie Laboratoria Przyszłości umożliwił zakup zestawu pomocy dydaktycznych i narzędzi do diagnozy i terapii za pomocą Metody Warnkego oraz przeszkolenie 2 specjalistów w zakresie diagnozowania i prowadzenia terapii dzieci i młodzieży, u których stwierdzono zaburzenia przetwarzania słuchowo-wzrokowego, motoryki, zaburzenia funkcji językowych powstałe w wyniku uszkodzenia mózgu i in. Ośrodek wyposażono także w 2 zestawy pomocy dydaktycznych z oprogramowaniem wspomagających przebieg procesów uczenia się dzieci i młodzieży z deficytami w zakresie pamięci, uwagi, koordynacji wzrokowo-słuchowej, i motorycznej (2023 r.-19180 zł), pomoce dydaktyczne i wyposażenie do pracowni technicznej (2021 r.-30 000 zł). Dokonano zakupu literatury dziecięcej, atlasów i opracowań do nauczania historii, przyrody i in. (2022 r.-3375 zł). W większości sali lekcyjnych znajduje się zestaw interaktywny oraz laptop i komputer z dostępem do sieci komputerowej, dzięki czemu nauczyciele korzystają z technik multimedialnych w procesie dydaktycznym. Korzystając z narzędzi TIK uczniowie brali udział w lekcjach muzealnych, w wirtualnych wycieczkach, w koncertach, w spektaklach, np. w ramach Internetowego teatru dla Szkół.

Do działań podnoszących jakość pracy w SOSW należy także realizacja projektów i programów ogólnopolskich. W ramach Interdyscyplinarnego Programu Edukacji Medialnej i Społecznej „KinoSzkoła”, odbyły się projekcje filmowe, np. „Porozmawiajmy o emocjach” oraz cykl filmowy „Ferie filmowe”. Uczestnictwo w *Międzynarodowym Projekcie Edukacyjnym Kreatywne Prace Plastyczne*, organizowanym przez Edukacyjny blog plastyczny dla nauczycieli i terapeutów spowodowało upowszechnienie twórczych działań plastycznych jako metody terapii oraz twórczość plastyczną wychowanków (2023 r.). Udział w projekcie „Efektywni, gdy aktywni” realizowany w ramach programu Operacyjnego Wiedza Edukacja, Rozwój, Oś Priorytetowa I: Osoby młode na rynku pracy, umożliwił m.in. szkolenie uczniów szkoły branżowej w zakresie nabywania kompetencji społecznych (2019 r.). Ogólnopolski projekt edukacyjno – społeczny „W cudownym świecie z Wami – NIEBIESKIMI MOTYLAMI” (2022 r.) przyczynił się do upowszechniania wśród dzieci i młodzieży wiedzy na temat autyzmu.

4. Organizowanie dla uczniów pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz realizację zaleceń wynikających z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

Pan dyrektor wspiera dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami w rozwoju. Odpowiadając na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów organizuje zajęcia rewalidacyjne oraz wsparcie w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Dla każdego ucznia nauczyciele i specjaliści pracujący z tym uczniem opracowują wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania oraz indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny.

Analiza dokumentacji indywidualnej uczniów LJ ze szkoły podstawowej oraz MG ze szkoły branżowej I stopnia wskazuje, że pierwszą wielospecjalistyczną ocenę funkcjonowania ucznia opracowuje się terminach wymaganych przepisami prawa, przed opracowaniem indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego, to jest do dnia 30 września danego roku szkolnego.

Ocenę opracowuje się z uwzględnieniem informacji zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, informacji od rodziców ucznia, obserwacji prowadzonych przez wychowawcę, nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem, analizy wytworów prac ucznia. Na podstawie diagnoz cząstkowych opisuje się funkcjonowanie wychowanka w różnych obszarach, wskazując na jego mocne

i słabe strony oraz potrzeby wynikające z poszczególnych diagnoz. Dokument zawiera informacje na temat zakresu i obszaru wsparcia ucznia ze strony nauczycieli i innych osób, na temat przyczyn niepowodzeń edukacyjnych ucznia oraz, w przypadku LJ, wniosek o kontynuację terapii logopedycznej. Pod oceną opracowaną dla LJ podpisali się niektórzy nauczyciele 3 z 13. Brak jest potwierdzenia rodzica o otrzymaniu kopii dokumentu. Ocenę sporządzono 27.09.2023 r.

Pierwszą wielospecjalistyczną ocenę funkcjonowania ucznia (MG) opracowano 25.09.2020 r. Zawierała ona informacje uzyskane ze źródeł wskazanych w ocenie LJ uzupełnione o informacje o stanie zdrowia ucznia. Wynikają z niej m.in. wnioski dotyczące objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w formie zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, oraz zajęciami rewalidacji w ramach których usprawniane będą funkcje poznawcze, percepcyjne i pamięci. Pod dokumentem podpisało się 8 nauczycieli oraz rodzic.

Dla ucznia LJ opracowany został indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (27.09.2023 r.). Określono w nim cele edukacyjne i terapeutyczne oraz cele szczegółowe, wskazano rodzaj i sposób dostosowania warunków organizacji kształcenia do niepełnosprawności ucznia w zakresie warunków zewnętrznych obejmujących także stanowisko pracy, organizację pracy na zajęciach, zakres i sposób zadawania prac domowych, sposoby egzekwowania wiedzy, motywowania ucznia i oceniania jego postępów, niezbędny sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne oraz oddziaływania wychowawcze. W indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym określono zakres wymagań edukacyjnych w obrębie poszczególnych przedmiotów nauczania dostosowanych do niepełnosprawności ucznia, w tym poprzez wykorzystanie metod i form pracy, zakres zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów ukierunkowanych na poprawę funkcjonowania ucznia mających charakter rewalidacyjny, również w zakresie komunikowania się. Uwzględniono formy i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej (terapia logopedyczna), zajęcia rozwijające zainteresowania oraz wymiar godzin tych zajęć, określono zajęcia rewalidacyjne. Określono działania wspierające rodziców ucznia oraz zakres współpracy rodziców i nauczycieli w zakresie realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, w zakresie przygotowania ucznia do samodzielności w życiu dorosłym, w zakresie integracji z rówieśnikami, w zakresie uczestnictwa w zajęciach rewalidacyjnych i specjalistycznych. W ramach współpracy z instytucjami określono zakres współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz z ośrodkami doskonalenia zawodowego.

Uwzględniono informacje dotyczące dokonywania oceny efektywności programu, w tym sposób ewaluacji programu. Pod programem podpisało się 8 z 13 nauczycieli. Rodzic potwierdził zapoznanie się z indywidualnym programem edukacyjno-terapeutycznym oraz otrzymanie kopii ipet w dniu 29.09.2023 r.

Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny dla ucznia MG opracowano 25.09.2020 roku.

Określono w nim takie same obszary jak w programie opracowanym dla ucznia LJ wskazując dodatkowo zintegrowane działania nauczycieli nakierowane na wzmacnianie uczestnictwa ucznia w życiu szkolnym. W zakresie formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej zaplanowano zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, rozwijające kompetencje-emocjonalno-społeczne, zajęcia z pedagogiem, oraz wymiar godzin tych zajęć i okres, w którym będą one realizowane. Określono zajęcia rewalidacyjne, które obejmą m.in. wykorzystywanie komunikacji alternatywnej oraz zajęcia dogoterapii. Pod programem podpisało się 10 nauczycieli oraz rodzic.

Analiza powyższych danych wskazuje, że wielospecjalistyczna ocena funkcjonowania ucznia opracowana jest w zgodności z § 6 ust. 10, a indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny w zgodności z § 6 ust. 6 pkt 1-7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r., poz. 1309).

Należy podkreślić, że wskazane w indywidualnych programach edukacyjno-terapeutycznych zajęcia rewalidacyjne oraz zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane w oparciu o opracowane przez nauczycieli i specjalistów programy, zawierające informacje m.in. o mocnych i słabych stronach dziecka objętego pomocą, cele terapeutyczne (rewalidacyjne), zagadnienia tematyczne realizowane w trakcie pracy. Ocena realizacji zajęć, postępów uczniów oraz wnioski do dalszej pracy sformułowane są w sprawozdaniach opracowywanych dwukrotnie w ciągu roku

szkolnego. Jest to praktyka wypracowana przez szkołę i stosowana przez nauczycieli, które można określić jako działanie systemowe placówki.

Należy dodać, że w razie potrzeb do indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych wprowadza się zmiany. Przykładem są zmiany w programie opracowanym dla ucznia MG, wprowadzone w dniu 22.09.2021r. roku, polegające na określeniu dostosowania wymagań edukacyjnych do potrzeb ucznia z zakresu języka obcego zawodowego oraz przedmiotu kształcenia zawodowego. Wprowadzono zmiany form pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez wprowadzenie dodatkowo zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu (2021/2022) oraz zajęć rozwijających zainteresowania „Młody artysta-jestem ciekawy świata” Pod programem podpisało się 10 nauczycieli oraz rodzic.

Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny opracowuje się na etap edukacyjny, na jaki wydane zostało orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Corocznie dokonuje się oceny efektywności programu, w tym osiągnięcie celów i sposobu ich realizacji. Ocena zawiera wnioski do dalszej pracy.

W oparciu o § 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019 r., poz. 639 z późn. zm.), w przypadku braku postępów w rozwoju ucznia, zespół nauczycieli i specjalistów przygotowuje wniosek o wydłużenie etapu edukacyjnego. Zgodę na takie działanie wyrażają rodzice/opiekunowie prawni poświadczając ją podpisem. Rada pedagogiczna w ramach swoich kompetencji podejmuje stosowną uchwałę w tym zakresie zobowiązując dyrektora do jej wykonania.

Rodzice informowani są o przyznanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Dowodem na to jest pismo z dnia 4.09.2023 r., skierowane do rodzica ucznia LJ informujące o planowanych zajęciach specjalistycznych: logopedycznych oraz zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, o wymiarze i czasie trwania tych zajęć. Brak jest potwierdzenia otrzymania dokumentu od rodzica, a data wysłania wskazuje, że nastąpiło to przed opracowaniem indywidualnego programu edukacyjnego dla ucznia.

W dniu kontroli nie udokumentowano, iż rodzice są skutecznie informowani o planowanych zebraniach poświęconych opracowaniu wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania ucznia i opracowywania dla niego indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego.

Jak wynika ze sprawozdania psychologa szkolnego w roku szkolnym 2022/2023 22 uczniów uczestniczyło w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych, 27 uczniów w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych, 18 uczniów w zajęciach logopedycznych. W treningu umiejętności społecznych brało udział 54 uczniów.

5. Tworzenie warunków do respektowania praw dziecka i praw ucznia, w tym praw ucznia niepełnosprawnego, oraz upowszechnianie wiedzy o tych prawach.

W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Krasnymstawie podejmowane są działania mające na celu przestrzeganie praw ucznia i dziecka. W statucie placówki znajduje się katalog tych praw (§ 41), a także zapis o prawie i sposobie złożenia skargi w przypadku ich naruszenia (§ 44). Przedstawiona w czasie kontroli dokumentacja (protokoły rady pedagogicznej, sprawozdania z realizacji planów pracy placówki), wskazuje, że dzieci i młodzież zapoznaje się z ich prawami. Zamieszcza się je w dostępnej formie dla osób niepełnosprawnych na tablicy informacyjnej. W czasie zajęć edukacyjnych i wychowawczych realizuje się tematy poświęcone poznaniu dokumentów regulujących pracę szkoły, w tym w zakresie praw i obowiązków uczniów. Działalność informacyjną i edukacyjną mającą na celu upowszechnianie i wykorzystywanie praw ucznia/wychowanka prowadzi samorząd uczniowski (samorząd wychowanków) zgodnie z zapisami regulaminu tego organu (art. 5 „Celem działania Samorządu jest: a) dbałość o przestrzeganie praw uczniowskich”). Przykładem tego są m.in. warsztaty podnoszące kompetencje cyfrowe i przeciwdziałające cyberprzemocy, tworzeniu kalendarza imprez w SOSW, organizacja imprez uczniowskich (Dzień Chłopaka, poczta walentynkowa, Dzień Kobiet i in.). Do inicjatyw mających na celu kształtowanie postaw obywatelskich należą wybory do poszczególnych organów i sekcji samorządu uczniowskiego, organizacja dyżurów, działalność sekcji samorządowej, np. samopomocy koleżeńskej, obchody Dnia Wolności i Praw Obywatelskich, Konkurs na Wychowanka Roku oraz włączanie się w wybrane akcje społeczne o charakterze charytatywnym

(zbiórka plastikowych nakrętek). W działalności placówki ważne miejsce zajmuje propagowanie praw osób niepełnosprawnych oraz ich upowszechnianie w środowisku lokalnym, czego przykładem jest corocznie obchodzony Dzień Kolorowej Skarpetki, Światowy Dzień Świadomości Autyzmu i inne. Prawa dziecka i ucznia oraz osoby niepełnosprawnej są znane i na co dzień stosowane w praktyce szkolnej przez wszystkich pracowników placówki. Świadczą o tym wyniki nadzoru pedagogicznego sprawowanego w SOSW. W roku szkolnym 2020/2021 przeprowadzono obserwację zajęć w grupach wychowawczych oraz kontrola respektowania praw wychowanka. Prawa ucznia były także przedmiotem nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2022/2023. Wychowawcy upowszechniają informacje o prawach ucznia i o prawach dziecka na spotkaniach z rodzicami. Nauczyciele poszerzają swoją wiedzę na temat praw dziecka podczas doskonalenia zawodowego.

6. Podejmowanie działań mających na celu wspieranie rozwoju uczniów, w tym uczniów niepełnosprawnych, oraz tworzenie warunków do aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły i środowiska pozaszkolnego.

Pan dyrektor wypełnia przepisy prawa dotyczące zapewnienia uczniom integracji ze środowiskiem rówieśniczym i przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu dorosłym. W SOSW w Krasnymstawie stwarzane są warunki do realizacji zainteresowań wychowanków. Organizuje się zajęcia w ramach godzin do dyspozycji dyrektora oraz w ramach pracy wychowawczej. Dzieci i młodzież biorą udział w zajęciach koła fotograficznego, koła gospodarstwa domowego, koła „Aktywnie i zdrowo”, koła artystycznego, florystycznego, gastronomicznego (2022/2023). Wychowankowie uczestniczą w warsztatach, np. w warsztatach fotografii studyjnej „Barwne oblicza jesieni”, w warsztatach kulinarnych w ramach „Światowego Dnia chleba”, w warsztatach tanecznych i in. Biorą udział w konkursach i przeglądach. Na terenie placówki organizowane są turnieje tenisa stołowego, konkursy wiedzy, np. konkurs wiedzy z przedsiębiorczości, turniej wiedzy zdrowotnej, szkolny konkurs pięknego pisania, konkurs wiedzy polonistycznej i wiele innych. Organizuje się lekcje muzealne, zwiedzanie wystaw w muzeach, np. w Muzeum Regionalnym w Krasnymstawie oraz spotkania z autorami książek dla dzieci, np. z F. Kierepką. Uczniowie uczestniczą w seansach filmowych, np. w kinie „Morskie Oko” w Krasnymstawie. Korzystają z oferty domów kultury, np. Samorządowego Ośrodka Kultury i Sportu w Izbicy (warsztaty „Na szkłe malowane”). Organizowane są branżowe konkursy umiejętności zawodowych, spotkania z doradcami zawodowymi, z przedsiębiorcami i potencjalnymi pracodawcami z lokalnego środowiska, wycieczki edukacyjne do zakładów pracy.

Placówka organizuje wycieczki i wyjazdy np. do Muzeum Narodowego w Lublinie, do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Lublinie z okazji obchodów Światowego Dnia Wody, do Parku Dźwięków w Dąbrowce.

Nauczyciele przygotowują i motywują uczniów do udziału w konkursach, dzięki czemu podopieczni odnoszą sukcesy. W roku szkolnym 2022/2023 prace fotograficzne wychowanków SOSW zakwalifikowane zostały na międzynarodową wystawę fotograficzną, uczennica otrzymała wyróżnienie na ogólnopolskim konkursie „Spójrz okiem artysty-Poul Gauguin” we Wrocławiu (2022), uczniowie zdobyli wyróżnienie w II Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym „Oddaj krew-ratuj życie” zorganizowanym przez Stowarzyszenie Klub Honorowych Dawców Krwi Ostoja w Lukowie (2023). Wychowankowie włączali się w programy, akcje i kampanie, np. w ogólnopolską akcję „Niebieskie Igrzyska”, której organizatorem jest Instytut Wspomagania Rozwoju Dziecka w Gdańsku. Brali udział w imprezach integrujących ich z pełnosprawnymi rówieśnikami i ze środowiskiem lokalnym, np. *Dzień Ziemiaka* – impreza wychowanków z grup wychowawczych z udziałem zaproszonych uczniów z Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1 w Krasnymstawie, Publicznej Szkoły Podstawowej nr 4 w Krasnymstawie, z członkami Koła Gospodyń Wiejskich w Ksawerówce "Razem Lepiej" oraz „Czajki” z Kraśniczyna i in., z Centrum Integracji Społecznej wspólne integracyjne ognisko. Wraz z zaproszonymi gośćmi, m. in. poetą Mirosławem Iwańczykiem oraz artystą-malarzem Marcinem Steciem zorganizowano „Poranek Patriotyczno-Literacki”. We współpracy z Samorządowym Ośrodkiem Kultury i Sportu w Krasnymstawie przeprowadzono warsztaty „Poznajemy różne instrumenty”.

Placówka włącza się i organizuje akcje społeczne, np. Góra grosza, w zbiórkę karmy dla bezdomnych zwierząt, w zbiórkę plastikowych nakrętek. Tworzy warunki do poznawania tradycji i obyczajów lokalnych i narodowych poprzez obchody świąt, uroczystości i organizację imprez, np. spotkań opłatkowych. Organizuje wzajemne wizyty w szkołach, np. w SOSW we Włodawie. W ramach działalności biblioteki szkolnej placówka włączyła się w akcję „Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania” propagując wśród rodziców głośne czytanie książek swoim dzieciom za pośrednictwem gazetki szkolnej.

Pan dyrektor jest otwarty na inicjatywy wychowanków, stwarza możliwość do aktywnej działalności Samorządu Uczniowskiego.

Wnioski wynikające z czynności kontrolnych:

Plan nadzoru pedagogicznego sprawowanego w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Krasnymstawie jest realizowany, na co wskazują sprawozdania zawierające wnioski i rekomendacje przedstawiane na zebraniu rady pedagogicznej dwa razy w ciągu roku szkolnego. Sposób realizacji wniosków ustala rada pedagogiczna. Dyrektor w ramach nadzoru pedagogicznego kontroluje realizację wniosków. W sprawozdaniach brak jest wyników, w oparciu o które przedstawia się wnioski. Mocną stroną działalności SOSW w Krasnymstawie jest doskonalenie zawodowe nauczycieli.

Nastąpiła poprawa jakości w opracowywaniu indywidualnych dokumentów uczniów-wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania oraz indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego. Nauczyciele w sposób powszechny planują, realizują i oceniają pomoc psychologiczno-pedagogiczną i pracę rewalidacyjną świadczoną uczniom. Ten obszar pracy placówki należy w dalszym ciągu doskonalić.

10. Zalecenia, termin realizacji:

1. Zaleca się organizować kształcenie, wychowanie i opiekę wychowankom specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego wraz ze szkołami wchodzącymi w skład placówki zgodnie z § 51 ust. 1 rozporządzenia z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie niektórych publicznych placówek systemu oświaty (Dz. U. z 2023 r., poz. 651). Termin realizacji: 1 marca 2024 r.
2. Zaleca się zapewnić liczebność uczniów w klasie I Branżowej Szkoły I stopnia Specjalnej nr 3 w Krasnymstawie zgodnie z § 6 ust. 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2023 r., poz. 2736). Termin realizacji: 1 września 2024 r.
3. Zaleca się, zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2024 r., poz. 80), ustalić dla poszczególnych klas tygodniowego rozkładu obowiązkowych zajęć edukacyjnych, zajęć z wychowawcą, zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, zajęć z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w sposób umożliwiający każdemu z uczniów realizację podstawy programowej. Termin realizacji: 1 kwietnia 2024 r.
4. Zaleca się, zgodnie z § 24 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 15) na zebraniu rady pedagogicznej przedstawiać wyniki i wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego. Termin realizacji: 31 sierpnia 2024 r.
5. Zaleca się, zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy z 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r., poz. 900 z późn. zm.) opracowanie i realizowanie programu wychowawczo-profilaktycznego dla Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Krasnymstawie. Termin realizacji: 1 kwietnia 2024 r.
6. Zaleca się, zgodnie z § 6 ust. 11 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r., poz. 1309) skutecznie informować rodziców o zebraniach zespołu nauczycieli

i specjalistów poświęconych opracowywaniu wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania ucznia oraz indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego oraz przekazywać rodzicom kopię tych dokumentów. Termin realizacji: 1 kwietnia 2024 r.

Dyrektor szkoły/placówki w ciągu 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli.

Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, zobowiązany jest powiadomić:

- 1) organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń,
- 2) organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

Sublim, 18.02.2024. Piotr Goutan
(miejscowość, data i podpis dyrektora)

ARSHY WIZYTATOR
Sublim, 19.02.2024. Frutorn
(miejscowość, data i podpis wizytatora)

Poświadczam odbiór protokołu kontroli:

18.02.2024. Piotr Goutan
(Data i podpis dyrektora szkoły)

Zgodnie z §16 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 października 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1551), protokół kontroli zawiera parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu.

